

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 28 grudnia 2022 r.

Pozycja 229

POSTANOWIENIE z dnia 9 września 2022 r. Sygn. akt Ts 128/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski – przewodniczący
Bartłomiej Sochański – sprawozdawca
Jakub Stelina,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 16 marca 2022 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 31 sierpnia 2020 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił o stwierdzenie, że: 1) art. 77 § 1 i 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.; dalej: p.u.s.p.) jest niezgodny z art. 10 ust. 2, art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji; 2) art. 350 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.; dalej: k.p.c.) jest niezgodny z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji; 3) art. 46 ust. 4 pkt 4 oraz art. 46b pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, ze zm.; dalej: ustawa o zwalczaniu chorób) jest niezgodny z art. 57 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie, art. 57 w związku z art. 233 ust. 3 i art. 233 ust. 3 Konstytucji; 4) § 25 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 1356, ze zm.; dalej: rozporządzenie) jest niezgodny z art. 57 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie, art. 57 w związku z art. 233 ust. 3 i art. 233 ust. 3 Konstytucji.

Postanowieniem z 16 marca 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 30 marca 2022 r.) Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 61 ust. 4 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym

(Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej stwierdziwszy, że nie spełnia ona przesłanek określonych w art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.t.p.TK. Trybunał zwrócił uwagę na to, że zaskarżony przez skarżącego art. 77 § 1 i 9 p.u.s.p. dotyczy dwóch różnych trybów delegowania sędziego, bowiem na podstawie § 1 (i to tylko pkt 1) podmiotem, który dokonuje delegacji jest Minister Sprawiedliwości, natomiast w sytuacji przewidzianej w § 9 delegacji może dokonać prezes sądu apelacyjnego. Biorąc to pod uwagę należy stwierdzić, że § 1 i § 9 zakwestionowanego przepisu nie mogły jednocześnie stanowić podstawy delegowania sędziego sądu rejonowego orzekającego w sprawie skarżącego. W zakresie, w jakim skarżący kwestionuje zgodność z Konstytucją art. 77 § 1 i 9 p.u.s.p. skarga konstytucyjna nie zawiera wskazania, czy do zarzucanego w skardze naruszenia prawa do sądu doszło w jednym, czy obu postępowaniach, a także, czy w tych sprawach orzekał sędzia delegowany przez Ministra Sprawiedliwości, czy prezesa sądu apelacyjnego.

W odniesieniu do zakwestionowanego w skardze art. 350 § 1 k.p.c. Trybunał ustalił, że naruszenie prawa do rzetelnej procedury skarżący łączy z „niejednoznacznym i blankietowym” sformułowaniem „inne oczywiście omyłki”. Trybunał wskazał więc, że w swoich orzeczeniach wielokrotnie podkreślał, iż stosowanie przez ustawodawcę zwrotów niedookreślonych, czy też tak jak w analizowanej sprawie „niejednoznacznych”, nie może *per se* prowadzić do formułowania zarzutów niekonstytucyjności przepisów, w których one występują. Tego typu zwroty stosowane są w wielu systemach prawnych i nie można podważać ich legalności tylko dlatego, że pozostawiają organom stosującym prawo określony zakres władzy dyskrecjonalnej. Trybunał wskazał na wyrok z 16 stycznia 2006 r., w którym orzekł: „Krytyka takich rozwiązań [legislacyjnych] powinna koncentrować się nie na samym posługiwaniu się przez przepisy prawa zwrotami niedookreślonymi, ale na tym, czy wprowadzając takie zwroty do porządku prawnego, prawodawca przewidział czytelne, z punktu widzenia ewentualnych odbiorców rozstrzygnięć, mechanizmy kontroli (także pozaprocesowej) korzystania przez sądy z przyznanej im władzy dyskrecjonalnej” (sygn. SK 30/05, OTK ZU nr 1/A/2006, poz. 2). W sprawie, w związku z którą skarżący wniósł skargę, jak zauważył Trybunał, ustawodawca umożliwił mu zakwestionowanie postanowienia o sprostowaniu oczywiście omyłki. Sąd Apelacyjny rozpoznał zażalenie, zaś argumenty przemawiające za jego oddaleniem przedstawił w pisemnym uzasadnieniu postanowienia z 20 sierpnia 2020 r. (sygn. akt [...]). Trybunał ponadto stwierdził, że część zarzutów sformułowanych w skardze jest niezasadna i odnosi się w rzeczywistości do zapadłego *in concreto* rozstrzygnięcia, a nie zakwestionowanego art. 350 § 1 k.p.c. Sformułowane w skardze zarzuty niezgodności z Konstytucją art. 46 ust. 4 pkt 4 i art. 46b pkt 1 ustawy o chorobach zakaźnych, a także § 25 ust. 1 rozporządzenia Trybunał uznał natomiast za ogólne i przy tym niespójne.

W zażaleniu wniesionym do Trybunału 4 kwietnia 2022 r. (data nadania) skarżący zakwestionował postanowienie w całości. Przedstawił obszerny wywód dotyczący oczywiście bezzasadności skargi, zarzuciwszy, że „tylko ona uprawnia Trybunał Konstytucyjny do odmowy nadania biegu skardze konstytucyjnej gdy nie zawiera ona braków formalnych” (s. 2). Zwrócił uwagę także na to, że wniósł już do Trybunału skargi, w których zakwestionował zgodność z Konstytucją art. 77 § 1 i 9 p.u.s.p. i art. 46 ust. 4 pkt 4 ustawy o chorobach zakaźnych, a Trybunał przyjął je do merytorycznej oceny. Nie ma więc formalnych przeszkód, aby Trybunał nadał dalszy bieg także tej skardze. W odniesieniu natomiast do odmowy nadania skardze dalszego biegu w zakresie art. 350 § 1 k.p.c. skarżący uznał, że „konieczne staje się wypowiedzenie przez Trybunał Konstytucyjny co do granic tworzenia i stosowania przepisów blankietowych lub niejednoznacznych” (s. 2). Wbrew bowiem temu co Trybunał wskazał w zaskarżonym postanowieniu, „sytuacja procesowa strony uległa znacznemu pogorszeniu w związku z zastosowaniem przepisów o sprostowaniu oczywiście omyłki pisarskiej” (s. 3). W związku z powyższym skarżący wniósł o uchylenie postanowienia z 16 marca 2022 r. i przekazanie skargi do merytorycznego rozpoznania.

Zażalenie zostało sporządzone i wniesione do Trybunału przez adwokata, który nie był umocowany pełnomocnictwem dołączonym do skargi konstytucyjnej.

Zarządzeniem z 18 maja 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 31 maja 2022 r.) sędzia Trybunału Konstytucyjnego, na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 36 u.o.t.p.TK, wezwał skarżącego do doręczenia pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 53 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 44 ust. 1 u.o.t.p.TK wraz z czterema odpisami, a także czterech odpisów zażalenia podpisanych przez pełnomocnika skarżącego, pod rygorem zwrotu zażalenia.

Pełnomocnik ustosunkował się do zarządzenia 6 czerwca 2022 r. (data nadania).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty podniesione w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

3. Sformułowany w złożonym środku odwoławczym zarzut, jakoby Trybunał odmówił nadania dalszego biegu skardze z powodu jej oczywistej bezzasadności, nie znajduje potwierdzenia w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Skarżący wydaje się nie zauważać, że powodem odmowy przekazania skargi do merytorycznej oceny było niespełnienie warunków formalnych wskazanych w art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.t.p.TK, zaś podstawą odmowy art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK. Przedstawiony w zażaleniu wywód dotyczący oczywistej bezzasadności nie ma więc związku z zapadłym rozstrzygnięciem.

4. Trybunał Konstytucyjny nie podziela także zarzutu, jakoby o przekazaniu skargi do merytorycznej oceny (w zakresie zakwestionowanego w niej art. 77 § 1 i 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, ze zm. oraz art. 46 ust. 4 pkt 4, art. 46b pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, obecnie: Dz. U. z 2021 r. poz. 2069, ze zm., a także § 25 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, obecnie: Dz. U. poz. 1356, ze zm.) miała decydować okoliczność przyjęcia przez Trybunał do merytorycznego rozpoznania innych skarg skarżącego (sygn. SK 33/21 i SK 4/21). Skarżący nie wziął pod uwagę tego, że każda skarga konstytucyjna jest indywidualnym pismem procesowym, które wnosi się do Trybunału w związku ze sprawą zakończoną wydaniem przez sąd lub organ administracji publicznej ostatecznego orzeczenia. Analizowana skarga różni się od spraw rozpoznawanych merytorycznie przez Trybunał. Została ona bowiem wniesiona do Trybunału w związku z orzeczeniami wydanymi na podstawie innych stanów faktycznych, a przez to zawierającymi inne uzasadnienia. Ponadto wbrew temu co skarżący stwierdził w zażaleniu, sprawa o sygn. SK 4/21 cechuje się innym przedmiotem zaskarżenia.

Należy także nadmienić, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Trybunału, badanie dopuszczalności rozpoznania skargi nie kończy się w fazie rozpoznania wstępnego, lecz jest dokonywane przez cały czas jej rozpoznawania. Według Trybunału, pozytywny wynik wstępnej kontroli skargi nie przesądza definitywnie o dopuszczalności późniejszego jej rozpoznania co do *meritum*. W wypadku stwierdzenia przeszkody formalnej na etapie służącym merytorycznemu rozpoznaniu, Trybunał umarza postępowanie (zob. postanowienie TK z 29 czerwca 2021 r., sygn. SK 12/18, OTK ZU A/2021, poz. 48).

5. Na uwzględnienie nie zasługują także zarzuty dotyczące odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu w zakresie art. 350 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (obecnie: Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.; dalej: k.p.c.). Należy przede wszystkim zauważyć, że zarzuty, które skarżący postawił w zażaleniu są tożsame z tymi, które częściowo sformułował już w skardze. Trybunał zwraca uwagę, że w postanowieniu z 16 marca 2022 r. uznał je za niezasadne. Skarżący nie odniósł się natomiast do zasadniczego powodu odmowy przekazania skargi do merytorycznej oceny. Należy zatem przypomnieć, że w zaskarżonym postanowieniu Trybunał wskazał, że stosowanie przez ustawodawcę zwrotów niedookreślonych nie może być traktowane jako źródło niezgodności z Konstytucją przepisów, w których one występują. Zarzuty skarżącego muszą koncentrować się na tym, czy ustawodawca przewidział mechanizmy kontroli rozstrzygnięcia wydanego na podstawie przepisu, w którym występuje zwrot niedookreślony. Skoro w zażaleniu skarżący pominął tę kwestię, to tym samym nie podważył podstawy odmowy przekazania skargi do oceny merytorycznej.

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny nie uwzględnił zażalenia.